

Kassen, saaledes at Understøttelsens Størelse fastsættes under Hensyn til det Antal Børn, som den paagældende Enke har at forsørge (Rigsdagstidende 1909—10, Tillæg A. Sp. 3321, Folketingets Forhandlinger Sp. 4573, 4682—4740). Lovforslaget blev i Folketinget henvist til et Udvalg, der afgav Beretning (Rigsdagstidende 1909—10, Tillæg B. Sp. 2129).

I Rigsdagssamlingen 1910—11 blev det tidligere forelagte Lovforslag om Hjælp af det offentlige til faderløse ubemidlede Børns Underhold og Opdragelse paany indbragt i Folketinget ved privat Initiativ (Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg A. Sp. 2181, Folketingets Forhandlinger Sp. 144, 2053—2106). Lovforslaget blev henvist til et Udvalg, der i Maj 1911 afgav Beretning (Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B. Sp. 2473), hvori det udtales, at der indenfor Udvalget har været Enighed om, at her forelaa en Samfundsopgave, hvis Løsning i en nær Fremtid bør søges virkeliggjort.

Under Sagens Forhandling paa Rigsdagen har det vist sig nødvendigt, at der tilvejebringes et omfattende statistisk Materiale som nødvendigt Grundlag for videre Overvejelser. Indenrigsministeriet har derfor først ved Cirkulære Nr. 18 af 28. Januar 1910 søgt Oplysning om Antallet af Enker med Børn, som i Regnskabsaaet 1908—09 udenfor København have modtaget Understøttelse henholdsvis af det offentlige Fattigvæsen og af Hjælpekasserne, ledsaget af Angivelse — for hver af de anførte Arter af understøttede — af de paagældende Enkers Alder, Antallet af Børn for hver enkelt Enke samt Hjælpens Art og Størrelse. Efter at det herom indkomne Materiale var bearbejdet af Statens statistiske Bureau, blev der af Indenrigsministeriet ved Skrivelse af 23. December 1910 tilstillet vedkommende Folketingsudvalg en af Bureauet udarbejdet Oversigt over de talmæssige Resultater af den paagældende Undersøgelse. Den fornævnte Oversigt er aftrykt som Bilag I. til nærværende Lovforslag, hvorhos man iøvrigt henviser til Indenrigsministerens i Folketinget meddelte nærmere Oplysninger og Beregninger (jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Folketingets Forhandlinger Sp. 2073—74). Som Bilag II. har man aftrykt en fra Københavns Magistrats 3die Afdeling indhentet Oversigt angaaende de gennem Københavns Fattigvæsen understøttede Enker med Børn, hvortil man har føjet tilsvarende Oplysninger om de af Københavns Understøttelsesforenings kommunale Afdeling ydede Understøttelser.

Ved Cirkulære Nr. 378 af 3. December 1910 har Indenrigsministeriet yderligere — i Tilslutning til derom under Rigsdagsforhandlingerne fremsat Ønske — søgt Oplysning om Antallet af Enkemænd og Enker, om Antallet af disses Børn under 18 Aar samt om Indtægtsforholdet for samtlige Enkemænd og Enker i Landet. Disse Oplysninger ere meddelte i skematisk Form og indsamlede i hver enkelt Kommune i Forbindelse med den under 1. Februar 1911 stedfundne almindelige Folketælling. Herved er der fra første Haand ved direkte Undersøgelse tilvejebragt et udtømmende og paalideligt Materiale til Bedømmelse af de paagældende Forhold. De indkomne Skemaer have været Genstand for en indgaaende systematisk Bearbejdelse i Statens statistiske Bureau, der i den som Bilag III. til nærværende Lovforslag aftrykte Skrivelse af 25. Juli 1911 med tilhørende Række af Tabeller har meddelt en udførlig Fremstilling af de indvundne Resultater.

Paa Grundlag heraf har Regeringen til indgaaende Overvejelse og Prøvelse optaget Spørgsmaalet om, hvorledes der ad Lovgivningens Vej bør træffes Foranstaltning til paa bedste Maade at sikre Børn af Enker og Enkemænd et forsvarligt Livsophold under fornødent Hensyn til Begrænsningen af de økonomiske Midler, som kan have til Raadighed. I Erkendelse af denne Opgaves vidtrækkende samfundsmæssige Betydning har man udarbejdet nærværende Lovforslag, om hvis Hovedsynspunkter følgende mere almindelige Bemærkninger skulle fremsættes.

Det er Børnene, som man har ønsket gennem Lovforslaget at komme til Hjælp. Der tilkommer formentlig ikke Forsørgeren (Enke eller Enkemænd) nogen særlig Bistand fra det offentliges Side til eget Underhold. Derimod maa det erkendes, at i den ubemidlede Befolkning vil Faderens eller Moderens Død under de nuværende Forhold som Regel udsætte de efterladte Børn for en væsentlig Føringelse af deres Livsvilkkaar til Skade for den fremtidige Slægt. Naar en Kvinde bliver Enke og pludselig stilles overfor Nødvendigheden af selv alene at forsørge sig og sine Børn, vil det oftest være umuligt for hende at opnaa et Erhverv, som tilnærmelsesvis kan erstatte Tabet af Mandens Arbejdsindtægt. Der indtræder da en uforskyldt, vedvarende Trangssituation, som indvirker skadeligt paa Børnenes naturlige Udvikling. Paa tilsvarende Maade vil Hustruens Død i høj Grad vanskeliggøre Familiens Stilling til